

Voorzitter

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 47
fax 070 312 92 33

e-mail voorzitter@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 19 maart 2024

betreft Halfjaarlijks rappel toezeggingen en vooruitblik

ons kenmerk 174898u

Geachte heer De Jonge,

De Eerste Kamer beziet ieder half jaar in hoeverre de toezeggingen die door de verschillende bewindspersonen aan deze Kamer zijn gedaan reeds zijn nagekomen.

Door middel van deze brief attendeer ik u op het gebruikelijke halfjaarlijkse overzicht van openstaande en deels voldane toezeggingen. Vandaag ontvangt u digitaal een overzicht van de toezeggingen waarvan de termijn volgens onze informatie op 1 januari 2024 is verstreken. De Kamer verneemt graag vóór vrijdag 3 mei 2024 wat de stand van zaken is met betrekking tot de nakoming van de in het overzicht opgenomen toezeggingen. Is een toezegging naar uw oordeel reeds voldaan, dan verneemt de Kamer graag op welke wijze. Is een toezegging nog niet (geheel) uitgevoerd, dan ontvangt de Kamer graag een prognose op welke termijn dit alsnog zal gebeuren. Het overzicht is te raadplegen via de volgende link:

Rappel: <https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vmbnb297lwlw&ministerie=vghyngkof7kr>

Tevens stuur ik u een overzicht van de openstaande of deels voldane toezeggingen waarvan de termijn op 1 juli 2024 verloopt. Deze vooruitblik is ter informatie.

Vooruitblik: <https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vmbnbm9zzdtb&ministerie=vghyngkof7kr>

De Eerste Kamer tracht de toezeggingenregistratie zo actueel mogelijk te houden. Hiervoor is van belang dat bewindslieden brieven, nota's en andere stukken die samenhangen met toezeggingen aan de Eerste Kamer rechtstreeks aan deze Kamer aanbieden, onder vermelding van de relevante toezeggingenregistratienummers ('T-nummers').

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. J.A. Bruijn

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2024-0000216536

Uw kenmerk
174898u

Bijlage(n)
1

Datum 7 mei 2024
Betreft Halfjaarlijks rappel toezeggingen

Op 19 maart jl. zond u mij, ter verificatie, een halfjaarlijks overzicht van opstaande en deels voldane toezeggingen waarvan de termijn is verstreken.

In de bijlage treft u een prognose aan van de termijnen waarop deze toezeggingen zullen worden nagekomen.

Voor wat betreft toezegging over de inventarisatie van het Rijksvastgoedbedrijf naar de mogelijke locaties om statushouders of vergunninghouders op te vangen (T03355). De Eerste Kamer is op 11 november 2022 (Opvang Vluchtelingen) per brief geïnformeerd. In de besluitvorming blijft de Eerste Kamer de toezegging aanmerken als openstaand. Graag ontvang ik vanuit de commissievergadering een toelichting wat er verwacht wordt om aan de toezegging te voldoen.

Ik verzoek u – mede namens de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering – de termijn van een aantal toezeggingen te verschuiven.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hugo de Jonge

Rappelabele toezeggingen EK Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Rappel maart 2024)

- 1) De staatssecretaris voor Europese Zaken zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een verzoek van de commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis der Koningin, toe dat, wanneer het richtlijnvoorstel in de besluitvormende fase komt, het kabinet voorafgaande aan de desbetreffende Raad de definitieve (concept)versie van de richtlijn aan de Eerste Kamer opstuurt (T01237).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 15 april 2024 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I, 21501 31, nr. BT)

- 2) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA), toe dat in de voortgangsbrief uiteengezet wordt hoe de onafhankelijke evaluatie na vijf jaar en de jaarlijkse monitoring vorm worden gegeven (T02887).

Op 4 december 2023 is het plan van aanpak over de inrichting en de monitoring van de Omgevingswet naar de Eerste Kamer toegestuurd. De jaarlijkse monitoringsresultaten worden jaarlijks aan de Kamers toegestuurd (de eerste naar verwachting in Q2 2025, over 2024). De evaluatie na vijf en 10 jaar volgen t.z.t. ook separaat.

Aan de toezegging vanuit oogpunt BZK voldaan, volgt geen nieuwe informatie. Wel wordt jaarlijks de monitor toegestuurd.

- 3) De minister zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA), toe dat de brede financiële consequenties van het DSO voor provincies, gemeenten en waterschappen in december in beeld komen, of in ieder geval voor de voorhang van het inwerkingtredings-KB inzake de Omgevingswet (T03000).

De consequenties zijn in beeld gebracht en in brieven voor de inwerkingtreding verwerkt. De financiële monitoring zelf volgt na inwerkingtreding (is andere toezegging). Aan de toezegging is vanuit oogpunt BZK voldaan, er volgt geen nieuwe informatie.

- 4) De Minister van BZK zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Dittrich (D66) en Nicolai (PvdD), toe Conventie 108+ te ratificeren en de Rijkswet daartoe na het zomerreces in te dienen. (T03247).

Afgedaan. Het wetsvoorstel is op 23 oktober 2023 ingediend: 36455-(R2188)

- 5) De minister van VRO zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Hattem (PV), toe de Eerste Kamer medio 2022 te informeren over de inventarisatie van het Rijksvastgoedbedrijf naar de mogelijke locaties om statushouders of vergunninghouders op te vangen (T03355).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 11 november 2022 (Opvang Vluchtelingen) per brief geïnformeerd. Het is onduidelijk waarom de Kamer de toezegging als openstaand wil blijven aanmerken. Ik verzoek u aan te geven tijdens de bespreking van deze brief in de commissievergadering wat er nog van het ministerie verwacht wordt.

- 6) De Minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Gerkens, toe de Kamer, eind 2021 dan wel begin 2022, te informeren over het aansluitplan voor PLOOI en de verschillende organisaties daarbij (T03360).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 17 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, 33328, nr. AG).

- 7) De Minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Backer, toe de Kamer te informeren over de gefaseerde inwerkingtreding van de actieve openbaarmaking (T03362).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 17 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, 33328, nr. AG).

- 8) De Minister van BZK zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Crone (PvdA), toe haar schriftelijk te informeren over de bevoegdheidsverdeling tussen het bevoegd gezag en de kwaliteitsborger (T03368).

Afgedaan. De minister heeft in het mondeling overleg van 9 november 2021 toegezegd de Kamer schriftelijk te informeren over de bevoegdheidsverdeling tussen de kwaliteitsborger en het bevoegd gezag. In de brief van 9 november 2021 (Kamerstukken 2021/22, 34 453, nr. Y) is dit nader toegelicht. In de brief van 22 november 2021 (Kamerstukken I 2021/22, 34 453, nr. AA) is hierop een nadere toelichting gegeven. Vervolgens is dit in de brieven van 11 september 2023 en 29 september 2023 (Kamerstukken I, 2022/23, 34.453 AQ) nader toegelicht. Hiermee is invulling gegeven aan de toezegging om de Kamer schriftelijk te informeren.

- 9) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Nicolai (PvdD), toe de Kamer in de komende voortgangsrapportage te informeren over de werking van de tijdelijke alternatieve maatregelen IMRO op basis van de integrale ketentesten en daarbij ook in te gaan op de door het lid Nicolai aangegeven praktijkvoorbeelden (T03420).

De toezegging is vanuit oogpunt BZK voldaan, er volgt geen nieuwe informatie. Werking TAM in beeld gebracht en is in brieven voor IWT verwerkt.

- 10) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Fiers (PvdA), toe de Kamer in een voortgangsrapportage te informeren over de uitkomsten van de Integrale Ketentesten over Fase I, die in juli beschikbaar komen, alsmede de uitkomsten van iedere opvolgende fase waarin een ketentest is afgerond (T03422).

De Eerste Kamer heeft in het eerste kwartaal 2024 de voortgangsbrief implementatie omgevingswet ontvangen. Zolang IKT loopt zullen na elke fase de uitkomsten worden gedeeld met de Kamer.

- 11) De minister-president zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Jorritsma-Lebbink (VVD), toe dat de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering, mevrouw Van Huffelen, binnenkort de digitale werkagenda aan beide Kamers zal sturen (T03506).

In de commissievergadering Digitalisering d.d. 16 april 2024 is besloten de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 12) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Klip-Martin (VVD), Verkerk (ChristenUnie) en Rietkerk (CDA), toe dat op korte termijn na inwerkingtreding van de Omgevingswet een centrale, integrale testomgeving wordt gerealiseerd (T03562).

De Eerste Kamer is geïnformeerd door middel van voortgangsbrief implementatie omgevingswet in eerste kwartaal 2024.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 01-01-2025.

- 13) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Moonen (D66), toe dat overleg met VNG zal plaatsvinden over de wijze waarop gemeenten het best kunnen worden gewezen op belang van participatiebeleid (T03563).

De toezegging is afgedaan in de voortgangsbrief implementatie omgevingswet in eerste kwartaal 2024.

- 14) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA), toe dat tijdreizen bij IKT Fase 4 opnieuw getest zal worden en dat het probleem is opgelost voor inwerkingtreding van de Omgevingswet (T03566).

De toezegging is afgedaan i.v.m. meenemen in IKT 4 en opgenomen in voortgangsbrieven in 2023 en opgelost voor IWT.

- 15) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Veldhoen (GroenLinks), toe dat de kenbaarheid en motivering van AI-gebruik binnen de Awb versterkt wordt en dat daarbij het Franse voorbeeld wordt meegenomen (T03670).

De internetconsultatie van het reflectiedocument Algoritmische besluitvorming en de Awb loopt tot 1 mei 2024. Pas daarna kunnen vervolgstappen gezet worden.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 16) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Jorritsma-Lebbink (VVD), toe dat zij aan de staatssecretaris Fiscaliteit zal vragen om een overzicht te maken met mogelijke maatregelen voor Caribisch Nederland, waarbij het voorstel tot het maken van één uitgebalanceerd pakket zal worden meegenomen (T03671).

Het verzoek van het lid Jorritsma-Lebbink (VVD) is overgebracht aan de staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst. Deze toezegging wordt overgenomen door het ministerie van Financiën.

- 17) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Lucas Vos (VVD), toe dat zij aan EZK zal vragen in de kabinetsreactie op de Corporate Governance Code terug te komen (T03707).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 7 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, CXLVI, nr. AB).

- 18) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA), toe dat de kostenontwikkeling, het effect op de consumenten, dus de koper van een huis, het effect op mkb-bedrijven en in het bijzonder het effect op de kleinere bedrijven zal worden meegenomen bij de monitoring en tussenevaluatie. De minister zegt ook toe dat er een jaarlijkse monitoring zal plaatsvinden. De minister zal de Kamer over die monitoring berichten. Ook wordt toegezegd dat een jaar na ingang van de Wkb de eerste tussenevaluatie aan de Kamer wordt toegekomen (T03712).

De benoemde punten zijn onderdeel van de monitoring die per 1 januari 2024 is gestart. De eerste tussenevaluatie van de monitoring in de zomer van 2025 verwacht.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juli 2025 (al zal daarna nog 2 keer een evaluatie worden gedeeld).

- 19) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Rietkerk (CDA) en Talsma (ChristenUnie), toe dat het overgangsrecht op papier wordt uitgewerkt (T03714).

Afgedaan. In de brief van 17 juli 2023 (Kamerstuk I 2022/23, 34453, nr. AO) aan de Eerste Kamer is het overgangsrecht nader toegelicht. Hiermee is invulling gegeven aan de toezegging om het overgangsrecht op papier uit te werken.

- 20) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks-PvdA), toe dat hij de Eerste Kamer zal informeren over de tijdelijke verdeling van de extra beheerkosten tot en met 2029 (T03715).

In de brief van juli 2023 is de toezegging niet concreet benoemd (met verwijzing naar T-nummer). De toezegging is daarom niet meegenomen in de voorstellen van de griffie aan de Eerste Kamer voor het afdoen van toezeggingen e.d., dus volgens de Eerste Kamer is aan deze toezegging niet voldaan.

Vanuit BZK is er i.v.m. de brief van juli met de uitkomst van de onderhandelingen en de opvolging in de brief van oktober m.b.t. financiën nu geen verdere opvolging voorzien, anders dan de monitoring van de financiële afspraken en de vervolggesprekken hierover. De Eerste Kamer zal belangstelling blijven houden en kan vragen blijven stellen over de verdeling en toereikend baarheid van de beheerskosten van het DSO.

- 21) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Crone (GroenLinks-PvdA), toe dat hij een wijziging van het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL) in gang zal zetten, waardoor gemeenten voor bouwwerken, waarbij het niet proportioneel is om herstel te vorderen, een ingebruiknamebesluit kunnen nemen (T03731).

De Eerste Kamer is op 18 december 2023 (Kamerstuk I 2023/24, 34453, nr. AV) per brief geïnformeerd. Besluitvorming is dat de toezegging als openstaand te blijven aanmerken in afwachting van de voorhang van de wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juli 2024.

- 22) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een motie van het lid Kluit (GroenLinks-PvdA) en een vraag van het lid Van Meenen (D66), toe dat hij in gesprek zal treden met de koepels van decentrale overheden en de Kamer daarover een brief zal sturen. In deze brief wordt ingegaan op de vraag of en hoe er wordt voldaan aan de minimale eisen die decentrale overheden zelf hebben gesteld aan de invoeringsdatum van de Omgevingswet (T03734).

Aan de toezegging is voldaan op basis van de voortgangsbrieven 2023.

- 23) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA), toe in gesprek te gaan met de bancaire sector met betrekking tot de hospitairegeling, en zodra meer duidelijk is verkregen dit aan de Kamer te berichten (T03738).

Conform besluitvorming in de commissievergadering BiZa d.d. 12 maart 2024: De commissie verwacht dat de minister van BZK haar uiterlijk in de maand juni 2024 informeert over de uitkomsten van de belangenafweging en de conclusies die daaruit getrokken worden.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juli 2024.

- 24) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Hattem (PVV), toe dat hij de Kamer voor het einde van het jaar zal informeren over een doelgroepencontract voor arbeidsmigranten (T03741).

Afgedaan. De Eerste Kamer heeft op 20 december 2023 een afschrift ontvangen over het proces van de brief aan de Tweede Kamer. De tekst in de brief komt tegemoet aan de vragen van het betreffende EK-lid (Kamerstuk II 2023/24, 32847, nr. 1131).

- 25) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Talsma (ChristenUnie), toe te gaan kijken naar andere samenlevingsvormen als uitzonderingsgrond op de hoofregel in het wetsvoorstel. Mocht daartoe aanleiding dan zal dat in een aparte veegwetsvoorstel of in het voorstel van de Wet betaalbare huur juridisch preciezer worden geregeld (T03742).

De minister zal de Eerste Kamer voor zomer 2024 informeren of de in de wet benoemde samenlevingsvormen aanpassing behoeven, indien welke en in welke wet dit wordt meegenomen.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juli 2024.

- 26) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Roovers (GroenLinks-PvdA), toe dat bij de uitvoeringswet wordt stilgestaan bij een concrete en specifieke bepaling voor het bestrijden van desinformatie.

Daarnaast wordt in de uitvoeringswet een concrete en specifieke bepaling opgenomen over een eerlijke informatievoorziening en de manier waarop dit geregeld en georganiseerd wordt. (T03803).

Het wetsvoorstel waar de toezegging aan refereert (over correctief referendum) is nu in behandeling bij de Tweede Kamer. Vervolgens vindt behandeling plaats bij de Eerste Kamer.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 27) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Kemperman (BBB) en Van Meenen (D66), toe een aparte brief te sturen betreffende de markteffecten van maatregelen inzake de woningmarkt. Daarbij zal ook ingegaan worden op de stikstofproblematiek bij de woningbouw. De brief zal bij gelegenheid van indiening van het voorstel voor de Wet betaalbare huur toegezonden worden. De minister zal tevens een aantal brieven over de woningmarkt, onder andere betreffende het grondbeleid, aan de Kamer sturen ter voorbereiding van een eventueel themadebat (T03802).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 19 april 2024 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I, 2023/2024, 36410 VII, nr. D).

- 28) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kemperman (BBB), toe dat hij de brief met betrekking tot het rapport 'Elke regio telt!' ook aan de Eerste Kamer zal sturen. In de brief, die waarschijnlijk in januari 2024 wordt toegezonden, wordt ingegaan op de verruiming van de wettelijke mogelijkheden van de Rotterdamwet (T03803).

De toezegging wordt meegenomen in de beantwoording van vragen over de Leefbaarometer.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juni 2024.

Rappelabele toezeggingen EK Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Vooruitblik)

- 1) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Bikker (ChristenUnie), Lintmeijer (GroenLinks) en Nooren (PvdA), toe om contact te houden met de betrokken sectoren om de effecten van de wet, inclusief het effect op het aantal personen dat gezichtsbedekkende kleding draagt, in kaart te brengen. Ontwikkelingen in andere Europese landen worden hierbij betrokken. De Kamer wordt over 2-3 jaar geïnformeerd (T02615).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 2) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer toe dat tot aan de inwerkingtreding van de wet proefprojecten georganiseerd zullen worden, om zo veel mogelijk ervaringen op te doen die kunnen worden meegenomen bij de implementatie van het stelsel (T02736).

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025, de aan de Kamer gecommuniceerde beoogde inwerkingtredingsdatum voor verbouwactiviteiten.

- 3) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer toe dat zij zal bevorderen dat overheden expliciet aandacht besteden aan het betrekken van doelgroepen die normaal gesproken ondervertegenwoordigd zijn bij participatie, zal monitoren hoe participatie zich ontwikkelt en vervolgens bij de evaluatie van de Omgevingswet zal bepalen of andere of nadere eisen alsnog noodzakelijk zouden zijn (T02862).

De Eerste Kamer is geïnformeerd in de voortgangsbrief implementatie omgevingswet eerste kwartaal 2024. De monitoring vindt plaats zoals aangegeven in de brief van 4 december 2023.

- 4) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Nicolai (PvdD), toe na de inwerkingtreding van de Omgevingswet de ontwikkelingen op het gebied van de rechtspraak en rechtsbescherming te monitoren, waarbij specifiek aandacht zal zijn voor de effectiviteit van de rechtsbescherming en de eventuele noodzaak tot indringendere toetsing (in het kader van artikel 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)) door de rechter. Bij de evaluatie van de Omgevingswet zal ook specifiek op deze punten ingegaan worden (T02864).

De Eerste Kamer is geïnformeerd in de voortgangsbrief implementatie omgevingswet eerste kwartaal 2024. De monitoring vindt plaats zoals aangegeven in de brief van 4 december 2023.

- 5) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Nooren (PvdA), toe dat zij een vergelijkbaar onderzoek als "Borging van de nationale ruimtelijke belangen" zal laten uitvoeren en de Kamer over de resultaten zal informeren (T02875).

Afgedaan. De toezegging is meegenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet en de daarbij behorende aanvullende onderzoeksagenda (kamerbrief van 4 december 2023). Vanuit BZK is geen nieuwe informatie voorzien, anders dan het toesturen van de uitkomsten van de jaarlijkse monitoring.

- 6) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van de leden Nooren (PvdA) en Van Dijk (SGP), toe na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een steekproef te laten doen naar de doorwerking van nationale belangen in de omgevingsplannen (T02878).

Afgedaan. De toezegging is meegenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet en de daarbij behorende aanvullende onderzoeksagenda (kamerbrief van 4 december 2023). Vanuit BZK is geen nieuwe informatie voorzien, anders dan het toesturen van de uitkomsten van de jaarlijkse monitoring.

- 7) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Nooren (PvdA), toe dat zij de toegankelijkheid van het gehele Digitaal Stelsel

Omgevingswet (DSO) zal monitoren, inclusief het deel dat onder verantwoordelijkheid van lokale overheden met inhoud wordt gevuld (T02881).

Afgedaan. De stand van zaken digitale toegankelijkheid wordt voor de overheid bijgehouden op het dashboard digitale toegankelijkheid (zie voortgangsbrief implementatie omgevingswet eerste kwartaal 2024).

- 8) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van de leden Rietkerk (CDA) en Kluit (GroenLinks), toe dat het aspect 'bodem' ook meegenomen wordt in de monitoring van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) (T02886).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda (zie brief van 4 december 2023).

- 9) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks), toe dat de m.e.r.-beoordelingsplicht gemonitord zal worden op het punt van diepe plassen (T02888).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda (zie brief van 4 december 2023).

- 10) De Minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Verkerk (ChristenUnie), toe dat een onafhankelijke commissie de Aanvullingswet geluid Omgevingswet zal evalueren, waarbij zal worden onderzocht hoe ambtenaren de complexiteit van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet ervaren en waarbij de balans tussen beschermen van de burger en het benutten van geluid een relevant onderdeel zal worden (T02893).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda (zie brief van 4 december 2023).

- 11) De Minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Arbouw (VVD) en Crone (PvdA), toe een jaarlijkse rapportage naar de Kamer te sturen met daarin de monitoringsresultaten van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet, de voortgang van de implementatie, de bevindingen en de acties die daarop worden gezet (T02894).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda (zie brief van 4 december 2023).

- 12) De Minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Moonen (D66), toe dat het RIVM apart zal monitoren wat de gezondheidseffecten zijn van de geluidsnormen op burgers, naast de jaarlijkse monitoring van de Omgevingswet, waar geluid ook onderdeel uit maakt (T02895).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda (zie brief van 4 december 2023).

- 13) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van de leden Meijer (VVD), Verkerk (ChristenUnie), Van Dijk (SGP), Crone (PvdA) en Rietkerk (CDA), toe de werking van de huidige voorstellen inzake kosten verhaal en financiële bijdrage te onderzoeken en daarbij tevens te bezien of er nog lacunes zijn op dit terrein. Wanneer lacunes eventueel gedicht moeten worden, zullen daarbij in ieder geval de aspecten 'rechtszekerheid' en 'snelheid' betrokken worden. Ook zal worden gekeken naar de toepassing van het amendement-Ronnes (TK 2019/20, 35 133, nr. 34) inzake financiële bijdragen voor ontwikkelingen van een gebied op publiekrechtelijke basis, op provinciaal en Rijksniveau. Daarnaast zal onderzoek worden gedaan naar kostenverhaal bij grote infrastructuurprojecten (T02902).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda (zie brief van 4 december 2023).

- 14) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Moonen (D66), toe dat gemonitord zal worden of in de praktijk vergunningvoorschriften over kostenverhaal minder rechtszekerheid bieden dan kostenverhaalregels (T02903).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda (zie brief van 4 december 2023).

- 15) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA), toe dat bij de monitoring en evaluatie ook aandacht gegeven zal worden aan het gebruik van privaatrechtelijk contracteren in de praktijk (T02905).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda (zie brief van 4 december 2023).

- 16) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Verkerk (ChristenUnie), toe dat de ervaringen van ambtenaren inzake de complexiteit van wet- en regelgeving op het gebied van bodem gemonitord en geëvalueerd worden (T02907).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda (zie brief van 4 december 2023).

- 17) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Verkerk (ChristenUnie), toe dat bij de evaluatie inzake bodem gekeken zal worden naar de balans tussen beschermen en benutten en de bescherming van de burger (T02909).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda (zie brief van 4 december 2023).

- 18) De minister zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van de leden Kluit (GroenLinks), Rietkerk (CDA), Huizinga-Heringa (ChristenUnie), toe dat bij de monitoring van de Omgevingswet het onderwerp 'natuur' betrokken zal worden (T02999).

Afgedaan. Het beschermen van natuur is een nationaal belang c.q. maatschappelijk doel van de Omgevingswet en wordt meegenomen in de monitor Nota Ruimte. Daarnaast wordt door LNV vanuit de eigen verantwoordelijkheid gemonitord en gerapporteerd over natuur.

- 19) De staatsecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Gerkens (SP), toe in gesprek te treden met de Caribische Landen van het Koninkrijk over de uitvoering van de Eerste Kamermotie-De Graaf en de Tweede Kamermotie-Van Raak inzake de verantwoordelijkheidsverdeling binnen het Koninkrijk der Nederlanden (T03275).

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juli 2025. Tijdens het vierlandenoverleg op Sint Maarten is besloten de thematiek van de motie Van Raak onderwerp te maken van een te organiseren Koninkrijksconferentie. Hoewel deze conferentie aanvankelijk voor maart jl. geagendeerd stond is deze voorlopig uitgesteld. Het protocol ter instelling van de Koninkrijkscommissie is namelijk ondertekend door Nederland en Curaçao, maar Aruba heeft nog niet getekend (waardoor ook Sint Maarten nog niet de kans heeft gekregen te tekenen). Zodra de Koninkrijkscommissie is ingesteld kan de ambtelijke voorbereiding van de conferentie worden voortgezet.

- 20) De Minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Ganzevoort, toe de belemmeringen voor het Verdrag van Tromsø in kaart te brengen en dit in het voorjaar van 2022 gereed te hebben (T03361).

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar eind 2024. Het onderzoek naar de mogelijke ratificatie van het verdrag is gestart en een terugkoppeling van de uitkomsten aan de Kamer volgt voor het einde van het jaar.

- 21) De Minister van BZK zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Koole, toe onderzoek te starten naar het al dan niet ratificeren van het Verdrag van Tromsø (T03364).

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar eind 2024. Het onderzoek naar de mogelijke ratificatie van het verdrag is gestart en een terugkoppeling van de uitkomsten aan de Kamer volgt voor het einde van het jaar.

- 22) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van opmerkingen van de leden Baay-Timmerman (50PLUS) en Van Hattem (PVV), toe om te bekijken of een experiment in een middelgrote gemeente ook mogelijk is (T03427).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 23) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe de evaluatieopdracht inzake de Evaluatiewet Wet financiering politieke partijen te delen met de Eerste Kamer (T03541).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 24) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dessing (FVD), toe dat de risico's van beïnvloeding en mogelijke ondermijning, zowel systemisch als in de uitvoering van de Omgevingswet, in kaart worden gebracht (T03567).

Afgedaan. De toezegging is opgenomen in de jaarlijkse monitoring en evaluatie Omgevingswet, dan wel wordt opgepakt in de aanvullende onderzoeksagenda.

- 25) De minister van Justitie en Veiligheid zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dessing (FVD), toe dat de minister van Binnenlandse Zaken terugkomt op de gestelde vragen aangaande het Handvest voor Lokaal Zelfbestuur en de invulling van het amendement over het constitutioneel hof (T03582).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 26) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Verkerk (ChristenUnie), toe dat cultuur en ethiek als onderwerpen bespreekbaar worden gemaakt bij AI-gebruik binnen de overheid (T03661).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 27) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe dat zij in gesprek zal gaan met de minister voor Rechtsbescherming aangaande het vormen van concrete evaluatiebepalingen bij toetsing AI-gebruik (T03663).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 28) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA), toe dat de eerste versie van het implementatiekamer voor de zomer verschijnt, inclusief de praktische overzichten gemaakt door het Rathenau Instituut (T03664).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 29) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe dat de Kamer geïnformeerd wordt over het onderzoek naar de cookieregeling en welke consequenties die heeft in relatie met het publieke goed van data-eigenaarschap. (T03665).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 30) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid De Blécourt-Wouterse (VVD), toe dat jaarlijks aan de hand van de werkagenda met de Kamer gesproken zal worden over de ontwikkelingen in de AI (T03666).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 31) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Veldhoen (GroenLinks), toe dat mensenrechtentoetsen met betrekking tot AI-gebruik gedaan en herhaald worden. Bovendien zullen de toetsen worden gepubliceerd (T03667).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 32) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA), toe dat algoritmische besluitvorming regelmatig zal worden geëvalueerd en dat dit wordt opgenomen in het implementatiekader (T03668).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 33) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Veldhoen (GroenLinks), toe dat zij in gesprek zal treden met de minister voor Rechtsbescherming over het gebruik van algoritmes binnen de rechtspraak (T03669).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 34) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Recourt (GroenLinks-PvdA), toe de Eerste Kamer uiterlijk op 1 januari 2024 schriftelijk te informeren over de stand van zaken van de herziening van de Landsverordening Aruba financieel toezicht met bijbehorend protocol in relatie tot het Rijkswetsvoorstel financieel toezicht Aruba (36032) en de herfinanciering van de coronaleningen aan Aruba (T03728).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 18 december 2023 geïnformeerd over de stand van zaken van de herziening van de Landsverordening Aruba financieel toezicht, kenmerk 36401, L. De Eerste Kamer wordt verzocht deze toezegging als afgedaan te beschouwen. De Kamer wordt op de hoogte gehouden over nieuwe ontwikkelingen.

- 35) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Kemperman (BBB) en Rietkerk (CDA), toe dat de verbouwactiviteiten van de Wkb niet eerder dan 1 januari 2025 in werking zullen treden en dat een onafhankelijke partij de invoering en werking van de Wkb zal monitoren. Uit deze monitor zal moeten blijken of er voldoende kwaliteitsborgers zijn voor de verbouw (T03729).

De deadline van deze toezegging is 1 januari 2025. De minister heeft in zijn brief van 26 oktober 2023 (34453, AU) aangegeven de Eerste Kamer over deze toezegging in juni 2024 (gedeeltelijk) te informeren.

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – in juni 2024 geïnformeerd.

- 36) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kemperman (BBB), toe om de eerste helft van 2024 een invoeringstoets uit te voeren naar de invoering van de verbouwactiviteiten en in juni

2024 te komen met de resultaten van de invoeringstoets naar de eerste ervaringen met de Wkb tot dan toe (T03730).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 37) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), toe dat zodra de voorhangprocedure van de AMvB is afgerond, het wetsvoorstel in werking kan treden. Daarbij hoeft niet gewacht te worden tot het vaste verandermoment van 1 juli (T03740).

De AMvB is ter advies aangeboden aan de Raad van State. De voorhang in de Eerste- en Tweede Kamer is afgerond.

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.

- 38) De minister van Binnenlandse Zaken zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Moonen (D66), toe om in de eerste voortgangsbrief in 2024 de uitkomsten van lopend onderzoek naar de technische en procesmatige invulling van de motie-Moonen c.s. over het publiceren van voornemens van besluiten uiteen te zetten (T03745).

De toezegging is afgedaan in de voortgangsbrief implementatie omgevingswet eerste kwartaal 2024.

- 39) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Van Langen-Visbeek (BBB) en Kluit (GroenLinks-PvdA), toe invulling te geven aan de principes van een invoeringstoets door: • bij de 2e en 4e voortgangsbrief in 2024, horende bij het tweede en vierde kwartaal, de onafhankelijke evaluatiecommissie te vragen om nadere duiding van de voortgang. • na dit eerste jaar te bezien of een onafhankelijke duiding van de evaluatiecommissie ook na 18 maanden (2e kwartaal 2025) nog noodzakelijk is. • met de minister voor Rechtsbescherming in contact te treden om de Omgevingswet op te laten nemen in het overzicht van invoeringstoetsen. • de thematische opzet van de invoeringstoets ook herkenbaar in de voortgangsbrieven te borgen, waaronder signalen over de werking van de Omgevingswet vanuit het burgerperspectief (T03747).

Afgedaan. Aanpak, invulling en vervolg zijn opgenomen in de voortgangsbrief implementatie eerste kwartaal 2024. Zoals toegezegd, krijgt dit een vervolg in de volgende voortgangsbrieven (zie voortgangsbrief implementatie omgevingswet eerste kwartaal 2024).

- 40) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kemperman (BBB), toe dat in het voorjaar een voortgangsbrief volgt met betrekking tot de programma's die voortvloeien uit de Nationale Woon- en Bouwagenda en in het najaar volgt de Staat van de Volkshuisvesting (T03805).

De toezegging gaat over de voortgangsrapportages van de programma's en de staat van de Volkshuisvesting. De toezegging kan pas geëffectueerd worden in november of december 2024.

De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 41) De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe met de Caribische landen van het Koninkrijk te bespreken dat in het Caribisch deel van het Koninkrijk de mogelijkheid wordt geboden tot het aangaan van een huwelijk tussen partners van gelijk geslacht en de Eerste Kamer daarover te informeren (T03273).

De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum van de toezegging te verschuiven naar 31 december 2024. De Eerste Kamer wordt na de uitspraak van de Hoge Raad geïnformeerd.

- 42) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Talsma (ChristenUnie) en Karakus (PvdA), toe dat zij in gesprek

zal treden met gemeenten om de kwaliteit van antidiscriminatievoorzieningen te vergroten (T03710).

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 juli 2024 geïnformeerd.